

edu
CAC

VIVINT EN BOMBOLLES

ITINERARI TRANSVERSAL | IDENTITAT DIGITAL

PRESENTACIÓ DE L'ITINERARI	3
INTRODUCCIÓ.....	5
OBJECTIUS	6
MATERIALS NECESSARIS	7
ÀMBITS COMPETENCIALS	7
PROPOSTA DE TEMPORITZACIÓ	7
SISTEMA D'IMPLEMENTACIÓ.....	8
ESTRUCTURA DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA.....	9
ACTIVITAT 1. VIVINT EN BOMBOLLES.....	11
ACTIVITAT 2. INTERNET, CAMP DE LLIBERTAT?	16

Itinerari transversal | Identitat digital

Si volem prendre consciència de què és la identitat digital i reflexionar sobre la importància de cuidar-la i de protegir-nos a la xarxa, **cal que dediquem un temps a reflexionar sobre què entenem per “identitat”**. Es tracta d'un terme sobre el qual la humanitat sempre ha reflexionat i al voltant del qual s'ha generat moltes preguntes. Tanmateix, és un concepte al qual prestem molt poca atenció en el nostre dia a dia.

En un moment com l'adolescència, en què els joves estan, precisament, cercant i construint la pròpia identitat, i en què se'ls fa tan important posicionar-se dins dels grups, per abordar la identitat digital resulta de vital importància que els oferim un espai de reflexió.

Amb aquest itinerari volem plantejar preguntes que ens ajudin a **analitzar què projectem de nosaltres mateixos al món**. Una projecció que sempre ha existit, però que avui dia, a través de les xarxes socials i del rastre que deixem amb les nostres accions al món virtual, podem seguir i resseguir, i no s'esborra ni desapareix. Per això, és més important que mai que prenguem consciència de com la identitat digital que ens construïm avui és pública i condiona, de forma directa, la nostra imatge d'avui i de demà.

Davant d'aquesta nova realitat, hem de tenir molt present que, fem el que fem a la xarxa, és indispensable actuar amb consciència.

Què és la identitat digital?

La identitat digital és el conjunt d'informació sobre nosaltres publicada a la xarxa, que configura la imatge que projectem de cara als altres. Des de les nostres dades, imatges i publicacions fins als nostres comentaris, gustos, contactes i amistats. Tot plegat ens descriu i determina la nostra reputació digital. És a dir, es tracta del que som per als altres segons el que la xarxa diu de nosaltres.

Com funciona l'itinerari?

Amb aquest itinerari transversal us proposem treballar les unitats didàctiques eduCAC amb un fil conductor: la identitat digital. Hi trobareu **propostes específiques per complementar el treball de les unitats didàctiques** posant el focus en com es configura la nostra identitat digital. Per fer-ho, us proposem reflexionar sobre la **configuració de la identitat** en una generació que ha nascut i crescut en món plenament digital. També us proposem prendre consciència del funcionament dels algoritmes i com condicionen quines informacions i continguts ens arriben, fins al punt de poder fer-nos viure en **bombolles de filtres**. Finalment, us animem a consolidar el concepte d'identitat digital i reflexionar sobre com es relaciona amb **el valor que li donem a la intimitat** en aquest món de pantalles.

Propostes per treballar la identitat digital a les unitats didàctiques

Unitat didàctica | El mòbil, jo i els altres

Vivim dins i fora de les pantalles i el mòbil és ja una extensió de nosaltres mateixos. Cal ser conscients que allò que projectem a les xarxes forma part també de nosaltres. Cuidem la nostra identitat digital i afrontem el ciberassetjament.

Dos mons, una sola realitat

Abans d'analitzar la nostra relació amb els dispositius mòbils i com ens comportem a les xarxes, us proposem reflexionar primer sobre el propi concepte d'identitat, per situar, després, com els adolescents viuen en una única realitat, composta d'experiències personals i digitals.

Unitat didàctica | Saben el que volem?

Actualment les nostres cerques i accions a internet queden registrades i les marques tenen noves oportunitats per dirigir-se directament a nosaltres, el seu públic objectiu, segons els nostres gustos i interessos. Vivim totalment exposats?

Vivint en bombolles

Us proposem aprofundir en el funcionament i conseqüències dels algoritmes per introduir el concepte de "bombolla de filtres" i per reflexionar sobre els continguts que consultem a les xarxes. Per què ens arriben uns i no uns altres? Quins són els pros i contres de viure hiperconnectats?

Projecte d'aula | Dins i fora de la xarxa

Reflexionem i plasmem a través del llenguatge audiovisual el nostre punt de vista sobre els riscos i oportunitats que ens ofereixen els dispositius mòbils i les xarxes socials. El bon ús del mòbil a través de la mirada dels i les adolescents.

Xarxa pública i vida privada

Treballem a fons els conceptes d'identitat digital i rastre digital, i com es relacionen amb el valor que donem a la intimitat. A partir d'aquest treball, us proposem incorporar aquestes reflexions al decàleg audiovisual del **Projecte d'aula "Dins i fora de la xarxa"**.

IDENTITAT DIGITAL | VIVINT EN BOMBOLLES

Des de ja fa anys, internet ha entrat a les nostres vides de ple i ja són tantes les accions que realitzem al llarg del dia a través de la xarxa que, probablement, ens resulti impossible imaginar un món sense les possibilitats, els recursos i les eines que la xarxa ens brinda.

Ens comuniquem constantment gràcies a la missatgeria instantània, ens desplaçem seguint les indicacions dels mapes en temps real, consultem el temps, decidim què i on dinarem buscant informació i recomanacions sobre els restaurants de la zona, tenim al nostre abast tota la música que puguem imaginar, podem capturar imatges de tot allò que fem i immediatament compartir-les amb les nostres amistats, ens comuniquem amb persones que estan a quilòmetres de distància, comprem roba, calçat, menjar i tot allò que vulguem sense moure'ns de casa... I tot plegat, clic rere clic, a una velocitat de somni i ocupant l'espai físic d'un dispositiu mòbil a la butxaca.

Ara bé, sabem ben bé com funciona la xarxa? Ens hem aturat a pensar alguna vegada per què moltes d'aquestes accions i eines no tenen un cost addicional a la nostra tarifa de telefonia? I quins són realment els costos de viure permanentment hiperconnectats?

Hi ha qui ens situa a nosaltres, els usuaris, com el producte real de tot plegat. Què passa amb tota la informació que generem a la xarxa? Què pot provocar cadascun dels milers de clics que fem diàriament? Què poden generar les dades que anem deixant amb les nostres accions a la xarxa? Ens hem plantejat mai si... estem vivint en bombolles?

OBJECTIUS

- Utilitzar amb autonomia i esperit crític els mitjans de comunicació i les TIC, per obtenir, interpretar i elaborar informacions i opinions.
- Ser capaços d'explicar, amb les seves pròpies paraules, què és una bombolla de filtres a internet.
- Identificar i reflexionar sobre els aspectes positius i negatius de la nostra relació amb internet i els dispositius mòbils.
- Potenciar una actitud activa i una mirada crítica envers els continguts que internet ens ofereix, així com de les nostres accions al voltant del món digital.
- Saber transmetre i defensar al grup una opinió o posicionament personal respecte d'un tema proposat i aprendre a consensuar una idea.
- Potenciar els valors de respecte, diàleg i responsabilitat a través dels debats.

MATERIALS NECESSARIS

- Guia per al professorat
- Projector a l'aula
- Accés a internet
- Pissarra o suport digital
- Ordinadors o dispositius amb accés a internet

ÀMBITS COMPETENCIALS

- Acció tutorial
- Àmbit lingüístic
- Àmbit tecnològic
- Àmbit social
- Àmbit artístic
- Àmbit de cultura i valors
- Àmbit digital

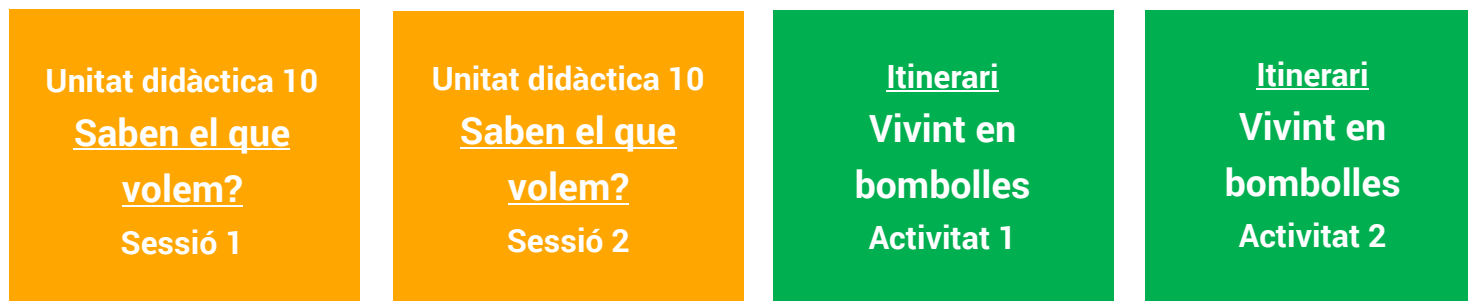
PROPOSTA DE TEMPORITZACIÓ

2 sessions d'1 hora

SISTEMA D'IMPLEMENTACIÓ

Aquesta proposta didàctica planteja un treball complementari a la **'Unitat didàctica 10. Saben el que volem?'**, en què es proposa l'anàlisi de les tècniques publicitàries i com actualment les marques aprofiten les possibilitats d'internet per tenir més informació sobre què ens agrada o interessa i arribar més fàcilment i més directament als seus públics objectiu.

Amb aquesta proposta de l'itinerari aprofundirem en el tema del *big data* i els algoritmes que s'introdueix en la unitat didàctica, posant el focus en què passa amb totes les dades que anem deixant a la xarxa i en una de les seves conseqüències, el fenomen de les "bombolles de filtres". A més a més, aprofitarem per reflexionar sobre la nostra relació amb internet i els dispositius mòbils, per qüestionar-nos si els vivim com un camp de llibertat ple d'oportunitats i de facilitats o si, d'alguna manera, ens fan viure en bombolles que condicionen els nostres punts de vista i les nostres relacions amb els altres.

ANALITZEM LA INFORMACIÓ QUE REBEM

Activitat 1 / Durada orientativa: 1 hora

PROPOSTA D'ACTIVITATS				
DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ A L'AULA	DURADA ORIENTATIVA
Activitat inicial, prèvia a la sessió	<p>Tasques prèvies L'alumnat haurà de realitzar, de manera prèvia a la sessió, una sèrie de cerques des de l'ordinador de casa o des del seu mòbil.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ordinador o dispositiu amb accés a internet 	Activitat individual, a casa	-
Activitats de desenvolupament	<p>Activitat 1: Analitzem la informació que rebem</p> <p>1.1: Què busco i què trobo Posarem en comú els resultats de la tasca prèvia desenvolupada a casa.</p> <p>1.2. Preguntes inicials Debat sobre com internet selecciona una informació o una altra per a cada persona.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Resultats de les cerques a internet 	Disposició habitual	30'
Proposta de síntesi	<p>1.3. Descubrim la bombolla de filtres Visualitzarem un vídeo de l'expert Eli Pariser i respondrem unes preguntes relacionades.</p> <p>1.4. Reflexions finals Debat final sobre el funcionament i les conseqüències d'aquestes bombolles.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Vídeo proposat 	Disposició habitual	30'

INTERNET, CAMP DE LLIBERTAT?

Activitat 2 / Durada orientativa: 1 hora

PROPOSTA D'ACTIVITATS				
DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS		MATERIALS I RECURSOS	ORGANITZACIÓ A L'AULA	DURADA ORIENTATIVA
Activitat inicial	<p>2.1. Actituds a la xarxa Preguntes inicials per conèixer quina és la relació del grup classe amb els dispositius digitals i com actuem a internet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició habitual	15'
Activitats de desenvolupament	<p>2.2. La vida entre pantalles Visualització d'un vídeo sobre el comportament de la societat amb els mòbils i plantegem un exercici reflexiu al respecte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat Vídeo proposat 	Disposició habitual	15'
	<p>2.3. Pros i contres de la nostra acció a internet En grups, reflexió sobre els avantatges i els inconvenients de viure hiperconnectats.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició en grups de 5-6 alumnes	15'
Proposta de síntesi	<p>2.3. Posem en comú les nostres conclusions Reflexió final per presentar les conclusions dels grups en un debat articulat al voltant de dos posicionaments diferenciats.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Guia per al professorat 	Disposició en grups de 5-6 alumnes	15'

ITINERARI TRANSVERSAL | IDENTITAT DIGITAL

VIVINT EN BOMBOLLES

Aquesta proposta enllaça amb l'última sessió de la '[Unitat didàctica 10 - Saben el que volem?](#)', en què ens fixàvem en la publicitat que rebem a través d'internet i com, a través del *big data* i els algoritmes, les marques poden arribar més directament als seus públics. També vam veure les diferències que pot haver-hi en els tipus de producte anunciats en funció de l'usuari que estigui navegant. Ara anirem una mica més enllà i no només ens fixarem en la publicitat, sinó que veurem com els algoritmes també condicionen tota la informació que ens arriba a través de la xarxa.

ACTIVITAT 1. LA INFORMACIÓ QUE REBEM

La percepció generalitzada que ens ofereix internet és que comptem amb un univers inabastable d'informació i, per tant, de possibilitats. Possibilitats de saber què passa a l'altra banda del món, de fer contactes nous i mantenir els de sempre amb facilitat, possibilitats de descobrir, d'aprendre, d'informar-nos i de culturitzar-nos sense fi. Una gran eina, doncs, per poder-nos formar un criteri propi. Però... és realment així? Aprofitem internet per fer tot això? Tenim al nostre abast un pou infinit d'informació i accés a tots els punts de vista sobre qualsevol tema?

Treball fora de l'aula

Com a punt de partida, de manera individual i prèvia a la sessió, demanarem a l'alumnat que realitzi les següents cerques a casa, **des del seu ordinador** (si pot ser, amb la sessió iniciada) **o el seu dispositiu mòbil**. Com a docents, també farem l'exercici. Si és possible, intentarem **pactar entre tota la classe un dia i una estona concreta per fer la cerca**.

- Cadascú haurà d'**entrar a Youtube des del seu ordinador o dispositiu mòbil** personal, i **fixar-se en els següents elements**:
 - **Quins vídeos apareixen recomanats en la pàgina principal?** Haurem de prendre nota tant dels vídeos com de la manera com la plataforma els agrupa (les "seccions" o temes que ens proposa). Podem fer també captures de pantalla per recollir-ho.
 - **Quin tipus de vídeo són?** És a dir, si són vídeos majoritàriament de música, si són videoblogs de *youtubers*, vídeotutorials, programes de televisió, d'humor, etc. També intentarem especificar, per exemple, l'estil de música, o sobre què són els vídeotutorials, etc.
- Aquells que disposin de compte d'**Instagram** personal, també faran clic a la lupa clic a la lupa o cercador d'aquesta aplicació. Quins "posts" (siguin fotografies o vídeos) d'altres usuaris ens recomana l'aplicació? Caldrà anar mirant en el recull de fotografies i anotar la màxima informació possible sobre els resultats, especialment d'allò que ens cridi més l'atenció. Són tots molt similars? Hi ha temes recurrents? L'encerten amb el tipus de publicació que ens pot interessar?

1.1. Què és la identitat?

Començarem la sessió posant en comú tota la informació recollida en el treball previ fora de l'aula. Començarem compartint i comentant els resultats que hem trobat a Youtube.

- Algun alumne voluntari començarà explicant quines recomanacions li presentava Youtube i, a partir d'aquí, anirem fent un llistat a la pissarra agrupant els vídeos per temes i destacant els vídeos que veiem que més apareixen.
- Al costat de cada tema, anirem recollint els detalls del mateix i, tot seguit, podem anar marcant la quantitat d'alumnes a qui se'ls hi ha recomanat el mateix.

Després farem exactament el mateix, però amb les recomanacions trobades a Instagram. En tots dos casos podem incloure els missatges publicitaris, en cas que els hi hagin aparegut.

A tall d'exemple, al final hauríem d'aconseguir generar a la pissarra una taula similar a la següent, on hi ha recollits alguns dels temes que poden sorgir:

	Temes recomanats	En detall	Nº alumnes
Youtube	Música	Trap	25
		Pop	5
		Hip hop	1
	Esports	Futbol	5
		Bàsquet	5
		Patinatge	1
		Hoquei	3
	Programes de televisió	Humor	
		Reportatges i notícies	
		Documentals	
	Tutorials	Reparacions	
		Perruqueria i maquillatge	
		Informàtica	
		Videojocs	
		Manualitats	
	Youtubers		

	Temes recomanats	En detall	Núm. alumnes
Instagram	Esport	Futbol	
		Curses	
		Muntanya	
		<i>Fitness</i>	
		<i>Running</i>	
	Moda	Marques	
		<i>Influencers</i>	
	Naturalesa		
	Publicitat		

Probablement, en funció dels interessos en comú entre l'alumnat, les recomanacions que rebran per part dels canals consultats s'assemblaran més o menys. Això és, justament, el que intentarem analitzar a continuació.

1.2. Preguntes inicials

Un cop posats en comú tots els resultats, plantejarem les preguntes següents:

- Per què apareixen unes recomanacions i no unes altres?
- Per què sovint són diferents en funció de la persona? I per què de vegades s'assemblen?
- Ens hem plantejat que perquè ens apareguin uns continguts s'han d'haver obviat uns altres?
- Quin criteri creiem que tenen aquestes plataformes per fer el filtre i recomanar-nos uns continguts i no uns altres?
- I com sap internet qui som o què ens agrada?
- En algun cas, els continguts apareguts mostraven informacions negatives o desagradables? Per què?
- A una persona, de la nostra edat i resident a un altre país, li apareixerien les mateixes recomanacions que a nosaltres? Quines variables podrien aparèixer segons la zona geogràfica?
- Ens hem fixat mai si això passa també amb altres plataformes i aplicacions que utilitzem?
- Ens hem plantejat quines conseqüències pot tenir? Quins són els avantatges? Creiem que hi ha algun inconvenient?

Si algunes d'aquestes preguntes generen dubtes o no les sabem contestar, les podem deixar obertes, ja que a continuació veurem un vídeo que resoldrà molts dels dubtes plantejats.

1.3. Descubrim la bombolla de filtres

Per endinsar-nos en quines conseqüències pot tenir aquest sistema de filtres present a les plataformes que utilitzem per accedir als continguts a la xarxa, projectarem a l'aula el vídeo següent. Es tracta d'una conferència de l'activista i expert en internet Eli Pariser en el marc de les *TED Conference*. Al vídeo, Pariser explica **què és i com funciona la "bombolla de filtres"** a internet i planteja els perills d'aquest mecanisme, que ens pot fer viure aïllats de la realitat i obstaculitzar-nos l'accés a continguts que representen altres visions del món diferents de la nostra.

Títol	Duració
<u>Eli Pariser: cuidado con la "burbuja de filtros" en la red</u>	9:04

Un cop vist el vídeo, cadascú haurà de contestar, individualment, el següent:

- Definir què són les "bombolles de filtres"
- Enumerar quins indicis té en compte Google per saber qui està fent la cerca

Seguidament, posarem en comú les respostes de tots i totes. Intentarem consensuar una definició entre tot el grup classe sobre el concepte de "bombolla de filtres", així com enumerar tots els ítems que Pariser explica en el vídeo que Google detecta i té en compte per saber qui està fent la cerca i filtrar unes informacions o unes altres.

Recordem que...

Els ítems que assenyalava Pariser en el vídeo són els següents:

- El tipus de dispositiu des d'on s'està fent la cerca
- L'explorador
- On estàs ubicat/da
- La mida de la lletra
- Quanta estona et quedes mirant un enllaç

Les respostes obtingudes a partir d'aquest exercici ens serviran per acabar de resoldre els dubtes plantejats anteriorment. Per comprovar-ho, repassarem les preguntes plantejades i mirarem si, efectivament, ja les podem respondre totes.

1.4. Reflexions finals

A més dels ítems assenyalats per Pariser sobre quines dades tenen en compte aquestes plataformes per recomanar-nos una informació en detriment d'una altra, plantejarem a l'alumnat les qüestions següents per activar un debat final:

- Quins avantatges i quins riscos té que internet preseleccioni la informació que ens ofereix?
- Aquestes bombolles de filtres diferencien entre si som dona o home, o l'edat que tenim?
- I com poden saber quin és el nostre sexe o quina és la nostra edat?
- Canvien les informacions que rebem segons quin és el nostre sexe i quina és la nostra edat?
- Això vol dir que, per exemple, a totes les dones de 25 anys i tots els nois de 17 els interessa el mateix?
- Quines altres variables deuen tenir en compte?
- Quin nivell de coneixement sobre com som cadascú de nosaltres té la xarxa? Saben quins són els nostres gustos musicals? O gastronòmics? Coneixen la nostra tendència ideològica?
- Com podem descobrir un estil de música diferent si les pàgines d'internet només ens recomanen allò que s'assembla al que ja ens agrada?
- Com coneixerem altres punts de vista o maneres d'entendre el món si internet ens ofereix la informació a partir del que ja llegim i consultem?
- Som conscients d'aquestes bombolles de filtres en el nostre dia a dia?
- Quines conseqüències tenen aquestes bombolles de filtres? Hi detectem algun perill?

Tenint en compte totes aquestes qüestions, i com a reflexió final, ens plantejarem el següent:

- Com d'exposats estem a la xarxa?
- A qui li pot ser útil tenir tota aquesta informació sobre cadascú de nosaltres?
- Per a què pot servir?

D'aquesta manera, anirem introduint la idea, que ja es planteja des de certs corrents de pensament, que defensa que **a internet el producte som nosaltres mateixos**.

Per aprofundir en el món del *big data* o dades massives i veure amb més detall com es generen, s'emmagatzemen i s'utilitzen totes aquestes dades que serveixen, entre d'altres coses, per filtrar els continguts que rebem a les diferents plataformes que utilitzem, recomanem el portal '[Big Data. La intel·ligència de les dades](#)', programa educatiu dins la plataforma eduCaixa.

ACTIVITAT 2. INTERNET, CAMP DE LLIBERTAT?

Més enllà de les bombolles de filtres, a la seva conferència Eli Pariser també planteja com, en els inicis d'internet, aquesta nova eina es va veure com un univers infinit d'informació i continguts, una eina que posaria a l'abast de la població mundial la força i el potencial de la comunicació entre persones, traspassant totes les fronteres.

Ara, unes quantes dècades després, internet es continua veient com **un món d'oportunitats i possibilitats de comunicació**, però l'aparició dels mòbils intel·ligents i el seu protagonisme en tants àmbits de la nostra vida **han fet canviar molts aspectes de la nostra relació amb el món digital i, el que és més important, de la nostra relació amb els altres.**

Avui dia, **internet el portem a la butxaca, permanentment**, i dóna vida a múltiples aplicacions que fem servir amb tanta naturalitat que ens pot resultar molt difícil imaginar la vida sense elles, malgrat que són relativament molt noves. Una de les més populars i utilitzades és, sens dubte, Whatsapp, o, de forma més genèrica, les xarxes socials. Es tracta d'eines molt recents que han canviat les nostres maneres de fer, que tenim ja tan integrades que ens poden semblar quasi innates. I un dels efectes més importants que han generat és el **canvi en la manera de comunicar-nos els uns amb els altres** i, per tant, en les relacions que mantenim amb les persones.

Sembla, doncs, que la comunicació s'ha convertit en la base de les nostres vides i que internet i les aplicacions que formen part del seu univers serveixen per fer-nos la vida més fàcil i per acostar-nos els uns als altres. Però cal que ens plantegem fins a quin punt tot són avantatges. Tenim, veritablement, al nostre abast tot aquest món de possibilitats? I, si és així, com ho aprofitem? És internet un camp de llibertat? O presenta també riscos i limitacions? I és que l'excés pot tenir efectes negatius i fer del nostre mòbil el protagonista absolut de la nostra vida també pot fer-nos **viure dins d'una bombolla.**

2.1. Actituds a la xarxa

Per introduir totes aquestes qüestions a l'aula, començarem plantejant algunes preguntes sobre quina consideren que és la nostra actitud habitual a la xarxa i sobre quina és la nostra relació amb els telèfons mòbils. L'objectiu és preparar-nos per a la sessió amb un **petit debat** i unes **reflexions inicials**, que ens serveixin com a punt de partida. Les preguntes següents ens poden ajudar a conduir el debat:

- Quanta estona passem al dia mirant una pantalla? Aturem-nos uns moments a calcular les hores dedicades al mòbil, la tauleta, l'ordinador, el televisor, etc.
- I quantes hores al dia passem connectats a internet? O fent servir aplicacions que funcionen a partir de la connexió a internet?
- A quin d'aquests dispositius (mòbil, tauleta, ordinador, etc.) li dediquem més temps?

- És massa estona, suficient o poca? Podem aixecar les mans en funció de l'opinió per veure quin grau d'acord hi ha al grup classe, i demanar que algú de cada posicionament expliqui el perquè de la seva opinió.
- Quina activitat és la que realitzem més sovint a través de les pantalles? Per exemple: xatejar amb les amistats, mirar vídeos de Youtube, consultar informació, jugar, etc.
- Quina és l'aplicació que utilitzem més sovint? I per a què us serveix?
- Cal posar límits de temps a l'ús que fem de les pantalles i d'internet? Per què?
- Cada vegada que estem avorrits, tendim a agafar el telèfon mòbil per fer alguna activitat? Quina? Què ens aporta? Com ens fa sentir?
- Algun cop un/a familiar o un/a amic/ga s'ha sentit malament perquè estàvem més pendents del mòbil que d'ell/a? I nosaltres, també ens hem sentit malament per les actituds dels altres envers el mòbil?

2.2. La vida entre pantalles

Després del debat, haurem obtingut una visió general de quina és la relació del grup classe amb les pantalles i quina és, més o menys, la seva actitud a la xarxa.

A continuació, aprofundirem en quina és la relació que tenim amb els nostres telèfons mòbils i com ens sentim davant d'un món ple de pantalles. És internet un camp de llibertat, o també presenta riscos, com ara la dependència o l'aïllament?

Per entrar en matèria i reflexionar després sobre la nostra relació amb els mòbils, veurem algun dels vídeos següents:

Si la nostra classe és de 1r o 2n d'ESO...

'[Tecnoaddiccions](#)', vídeo educatiu del **Consell de l'Audiovisual de Catalunya** per fomentar un bon ús dels dispositius mòbils. El vídeo mostra com pot afectar l'excés i la dependència envers l'ús del mòbil a la nostra vida.

Si la nostra classe és de 3r o 4t d'ESO...

'[Are you lost in the world like me?](#)', videoclip de **Moby** amb la col·laboració de l'artista d'animació **Steve Cutts**. Aquest vídeo ens mostra un món en què els mòbils són protagonistes absoluts i generen una relació de dependència portada a l'extrem. El vídeo ens convida a reflexionar sobre els perills d'una societat en què l'única noció de realitat sigui la que passa dins la pantalla dels nostres mòbils.

Un cop vist el vídeo, apuntarem en un paper les tres principals reflexions que ens hagi generat. També podem apuntar tres paraules que expressin què ens ha fet sentir el visionat. Per exemple: preocupació, identificació, soledat, angoixa, rapidesa, bogeria, individualisme, etc.

Pel que fa a les reflexions, podem plantejar-les en obert, de manera que expliquem què ens ha fet sentir o pensar el vídeo, sense donar més pautes. O podem optar per una opció més guiada, a partir dels elements següents:

- En primer lloc, triarem les tres paraules concretes per definir què hem sentit veient el vídeo.
- En segon lloc, reflexionarem a partir de les preguntes següents:

Si la nostra classe és de 1r o 2n d'ESO...

- Quina és la idea del vídeo que ens ha semblat més important, impactant o interessant? Per què la destacaríem o què ens ha fet pensar?
- Algun cop hem actuat com alguna de les persones de les quals es parla al vídeo o algú ens ha dit que ho estàvem fent? Per exemple, parlar amb una persona més pel mòbil que en persona, com fa el xicot de la protagonista; o el germà que es passa tot el dia amb la consola.
- Alguna vegada ens hem sentit com les protagonistes respecte d'altres persones? En quina situació?

Si la nostra classe és de 3r o 4t d'ESO...

- Quin moment del vídeo ens ha semblat més impactant (per exemple, quan el nen intenta parlar amb un adult i ningú l'escolta, quan una noia amb mala cara es fa una foto i a la pantalla apareix radiant, quan dos personatges envien emoticones diferents sense expressar cap emoció, etc.)? Per què el destacaríem o què ens ha fet pensar?
- Alguna vegada ens hem sentit com el personatge principal del vídeo, o de manera semblant en algun sentit?
- Què opineu del títol del vídeo, "Estàs perdut al món com jo"? Per què van escollir aquest títol pel vídeo? Quina resposta donaríem a aquesta qüestió?

2.3. Pros i contres de la nostra interacció amb internet

Finalment, tancarem la sessió fomentant l'esperit crític. Farem grups de 5 o 6 alumnes per **elaborar una llista amb les oportunitats i els riscos** que, des del seu punt de vista, pot suposar que visquem hiperconnectats a la xarxa.

Així, tenint en compte que tota la nostra activitat a la xarxa queda registrada, constituint el que es coneix com "petjada digital", ens preguntarem:

- **Què ens aporta de positiu a les nostres vides que internet quedi registre de tot, o gairebé tot, de nosaltres?** Com ara què ens agrada, què fem en el nostre dia a dia, quina música escoltem, quins transports utilitzem, fins a quins bars anem, què mengem, etc.?
- I, d'altra banda, **quins riscos observem en aquest escenari d'interacció permanent entre el món digital i el món analògic?**

Davant d'aquestes qüestions, organitzarem l'aula en grups de 5 o 6 alumnes i demanarem que cada grup anoti, com a mínim, 3 oportunitats o aspectes positius i 3 riscos o aspectes negatius de la nostra interacció amb internet.

Per facilitar el desenvolupament de l'activitat, podem utilitzar una taula com la següent. Deixarem un espai d'uns 15 minuts perquè cada grup reflexioni, debati internament i ompli la taula.

Aspectes positius	Aspectes negatius

2.4. Posem en comú les nostres conclusions

Per compartir les conclusions dels grups de treball i aprofundir plegats en els aspectes positius i els negatius de la nostra relació amb els dispositius mòbils i amb internet, realitzarem un debat articulat al voltant de dos posicionaments diferenciats. D'aquesta manera, entre tots i totes buscarem i reflexionarem sobre les oportunitats i facilitats que ens ofereixen internet i els dispositius mòbils, però també sobre les limitacions i els riscos que ens suposen.

Així, distribuïrem els grups de treball de l'activitat anterior en dos grans grups:

- **Grup 1.** Es centrarà en els aspectes positius de la nostra relació amb els dispositius mòbils i amb internet, en l'autonomia i les oportunitats que ens donen. En definitiva, internet com un camp de llibertat.
- **Grup 2.** Es centrarà en els aspectes negatius de la nostra relació amb els dispositius mòbils i amb internet, com ara la dependència o el possible aïllament respecte dels altres o respecte de punts de vista diferents del nostre. En definitiva, internet com una bombolla que condiciona les nostres relacions i pensaments.

Basant-nos en el treball realitzat per completar la graella prèvia, cada grup exposarà les oportunitats o els riscos que hagin considerat, que es debatran col·lectivament des dels dos posicionaments plantejats.

I per continuar treballant al voltant de la identitat digital...

Per acabar, si ens interessa continuar treballant al voltant de la nostra relació amb internet i els dispositius mòbils, ho podem fer a través de la resta de propostes de l'[itinerari transversal 'Identitat digital'](#). També a través de les unitats didàctiques ['El mòbil, jo i els altres'](#) i ['La meva finestra al món'](#).

edu
CAC

The image features the text 'edu' and 'CAC' in a bold, black, sans-serif font. The word 'edu' is positioned above 'CAC'. Two orange L-shaped brackets are placed around the text: one to the left of 'edu' and one to the right of 'CAC', creating a partial frame.